Redactiunea, Administratiunea Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

ANULŬ LI.

Nr. 166. Braşovŭ, Vinerĭ 29 Iulie (10 Augustŭ) 1888.

Braşovŭ, 28 Iulie st. v. 1888.

O cestiune de mare importanţă economică şi financiară pentru Ardélŭ şi Ţéra unguréscă neliniştesce în momentele de faţă mai alesŭ cercurile proprietarilorŭ, cestiunea *rĕscumpărării regalielorŭ*.

Este de mare importanţă resolvarea acestei cestiunĭ, pentru că se tractéză de preschimbarea unei averĭ, în cea mai mare parte privată, de vre-o două sute milióne florinĭ.

E vorba ca statulŭ sĕ devină proprietarulŭ regaliilorŭ şi se nasce întrebarea, că în ce modŭ sĕ se facă rĕscumpărarea, ca sĕ nu sufere pagube proprietarii de pământŭ şi aşa destulŭ de îngreunaţĭ cu sarcinĭ, carĭ aveau în regalii unŭ însemnatŭ isvorŭ de câştig.

In ministeriulŭ de finance din Pesta se sfătuesce de mai multe dile o comisiune asupra modalităţilorŭ cum ar fi sĕ se ducă la sfêrşit rescumpărarea regaliilorŭ. Proiectul ce'lŭ va stabili acéstă anchetă va fi apoi discutatŭ de guvernŭ şi presentatŭ dietei.

Şi până atuncĭ însĕ totŭ ce se scrie cu privire la viitórele mĕsurĭ interesézā cercurĭ estinse. După atâtea triste esperiinţe, cei mai mulţĭ privescŭ cu îngrijire la soluţiunea memoratei cestiunĭ, şi aicĭ, unde se tractéză de interese capitale materiale, nu este deosebire de naţionalitate.

Organulŭ de frunte alŭ stângei estreme maghiare dicea mai deunădĭ, că „n'are încredere într'o bună soluţiune, pentru-că de unde şĭ-a pusŭ guvernulŭ mâna, şĭ-a luatŭ Dumnedeu mila, mai alesŭ când e vorba de banĭ".

Eată cum apreţiéză „*Sieb. d. Tagblatt*" importanţa problemei ce are sĕ fiă resolvată de guvernŭ:

Deja de sĕptĕmânĭ se ţinŭ conferinţa în ministeriulŭ de finance ungurescŭ asupra unei cestiunĭ financiare dintre cele mai importante, carĭ au ocupatŭ guvernulŭ şi legislaţiunea ungară dela anulŭ 1867. Cestiunea este de-o mare importanţă nu numai de aceea, pentru că e vorba de unŭ substratŭ de avere de aproximativ 200 milióne de fl., ci cu deosebire din acea causă, că soluţiunea cestiunii taie adêncŭ în relaţiunile de avere privată ale singuraticilorŭ posesorĭ de regalii.

Rĕscumpărarea regaliilorŭ însémnă atâtŭ, că statulŭ dă posesorilorŭ de pământŭ şi comunelorŭ posesóre de regalii o despăgubire corespundĕtóre valorii regaliilorŭ, prin ceea ce statulŭ devine singurulŭ posesorŭ de regalii. Celŭ mai importantŭ regalŭ este fără indoélă regalulŭ cârcĭmăritului, care se află în Transilvania de presentŭ mai multŭ în mânile proprietarilorŭ de pământŭ singuraticĭ, ale comunelorŭ şi oraşelorŭ. Prin rĕscumpărarea regalului, cârcĭmăritului, are sĕ aibă de aicĭ înainte numai esclusivŭ statulŭ dreptulŭ de a da licenţe de cârcĭmăritŭ. Rĕscumpărarea acestui regalŭ pare însĕ necondiţionatŭ necesară în urma legii celei nouĕ introduse de curêndŭ asupra dării pe spirtŭ, care ia dela hectolitru de spirtŭ 35—45 florinĭ.

In faţa importanţii celei marĭ a acestei mĕsurĭ este necesarŭ sĕ cunóscemŭ punctele de vedere, de carĭ este condusŭ guvernulŭ în soluţiunea acestei cestiunĭ.

Conformŭ unei împărtăşirĭ aprópe oficiale, se tratéză aci de două afacerĭ cu totulŭ separate una de altă. Va fi necesarŭ adecă în prima liniă, ca, probabilŭ printr'o lege separată, sĕ se pronunţe, că dela unŭ terminŭ anumitŭ, câtŭ sĕ póte mai apropiatŭ, eventualŭ chiar dela 1 Ianuarie 1889, numai statulŭ are dreptulŭ de cârcĭmăritŭ pentru tóte ţĕrile corónei ungare, adecă numai lui sĕ-i stea în dreptŭ a da licenţe pentru esecutarea acestui dreptŭ. După aceea o nouă lege independentă ar avé sĕ îngrijéscă de despăgubirea posesorilorŭ de regalii de până acum.

Statulŭ trebue prin urmare sĕ întrebuinţeze pentru despăgubire o sumă enormă. Până acum nu se scie cum va face acésta. In totŭ casulŭ ar fi de doritŭ, ca sĕ se aibă în vedere esperienţele amare făcute cu desărcinarea pământurilorŭ şi rĕscumpărarea dijmei vinăritului. Póte că statulŭ va esmite pentru posesorii de regalii unŭ feliu de obligaţiunĭ de rĕscumpărarea regaliilorŭ după modelulŭ obligaţiunilorŭ de desărcinarea pământurilorŭ şi rĕscumpărarea dijmei vinăritului.

Procesulŭ ilustratŭ printr'unŭ esemplu ar fi cam următorulŭ: Unŭ proprietarŭ de pământŭ primesce dela regaliile sale arêndate, după calcululŭ mediu alŭ celorŭ din urmă 6 anĭ fl. 1000. — Acestŭ productŭ de fl. 1000, capitalisatŭ cu 5%, ar da unŭ capitalŭ de fl. 20,000. Statulŭ ar da respectivilorŭ proprietarĭ obligaţiunĭ de rĕscumpărarea regaliilorŭ în valóre nominală de fl. 20,000., dela carĭ proprietarulŭ ar puté tăia în fiecare anŭ cupóne de fl. 1000. — séu ar puté vinde aceste efecte totalŭ séu parţialŭ. Acum, décă statulŭ îngrijesce însuşĭ de acéstă modalitate, séu o bancă înfiinţată anume spre acestŭ scopŭ sub inspecţiunea şi din ordinulŭ sĕu, cestiunea rĕmâne una şi aceeaşĭ în esenţa ei.

Conformŭ împărtăşirii amintite guvernulŭ a doveditŭ intenţiunea, eventualŭ de a vincula obligaţiunile de regalii adecă de a interdice posesorilorŭ de regalii, a cărorŭ despăgubire o forméză aceste obligaţiunĭ, sĕ şĭ-le vêndă înainte de decursulŭ unui timpŭ anumitŭ între 3 şi 5 anĭ. Acéstă interdicere are de scopŭ a împedeca ajungerea obligaţiunilorŭ pe piaţă în massă şi astfelŭ a împedeca depreciarea lorŭ, séu ca numai capitalulŭ streinŭ cumpărătorŭ sĕ tragă folosulŭ din acéstă speculaţiune. Fără indoiélă acéstă nealienare nu s'ar puté susţiné pe mai multŭ timpŭ, căcĭ in acestŭ casŭ proprietarulŭ ar avé unŭ capitalŭ cu totulŭ vinculatŭ. Tocmai din acéstă causă însĕ statulŭ ar trebui sĕ ingrijéscă în acelaşĭ timpŭ sĕ li se procure hârtiilorŭ acestora de rĕscumpĕrare seccesivŭ şi sistematicŭ unŭ tergŭ sigurŭ, unŭ cursŭ corĕspundĕtorŭ valorii intrinsece, respective sĕ se asigure pe câtŭ se póte.

Este de mare importanţă, că óre statulŭ va fi condusŭ la emiterea acestorŭ obligaţiunĭ şi la calcularea rebonificărilorŭ de principii sănĕtóse, carĭ cruţă economia politică, orĭ mai multŭ de principii fiscale. In casulŭ din urmă procurarea unui nou isvorŭ de venitŭ pentru statŭ s'ar puté face numai prin ruina multorŭ esistenţe singuratice şi a multorŭ subiecte de contribuţiune, prin urmare ea ar fi in ultima analisă perniciósă pentru statŭ însuşĭ. De aceea trebue sĕ se facă pretensiunea, ca fiăcare posesorŭ de regalii sĕ-şĭ priméscă despăgubirea deplină ce i sĕ cuvine după dreptŭ. Mai departe trebue sĕ se îngrijéscă, ca posesorii sĕ-şĭ priméscă despăgubirea curêndŭ şi sigurŭ pentru ca proprietarii prin trăgănarea de anĭ sĕ nu fiă siliţĭ a face până la liquidaţiunea finală datorii cum, durere, s'a întêmplatŭ la desărcinarea pământurilorŭ. In fine trebue sĕ se facă dreptate şi echitate atâtŭ în interesulŭ particularilorŭ, câtŭ şi alŭ statului, pentru ca nicĭ o parte sĕ nu fiă păgubită prin abusŭ şi rea credinţă.

Acésta are valóre cu deosebire pentru relaţiunile din Transilvania, deórece regalulŭ forméză aicĭ mai multŭ o parte integrantă a proprietăţii imobile, prin urmare trebuesce determinatŭ în privinţa venitului sĕu prin valórea proprietăţii. Numai atuncĭ putemŭ înţelege însemnătatea şi greutatea acestei transacţiunĭ naţionalŭ-economice, când se ia dela proprietate, cu o valóre mai mică, cea mai mare valóre şi acésta se lasă la disposiţiunea noului proprietarŭ, căcĭ proprietăţile rĕmase, ca d. e. edificii, birturĭ etc. şĭ-ar perde prin rĕscumpărare valórea lorŭ principală totalŭ séu în partea cea mai mare. La rĕscumpărare trebue decĭ sĕ prepondereze două puncte de vedere:

Unulŭ constă în aceea, ca sĕ se ia câtuşĭ de puţinŭ în considerare acéstă depreciare de valóre; celalaltŭ, ca la asignarea obligaţiunilorŭ sĕ se procédă la bursă cu tótă cruţarea posibilă şi cu pazirea de-o depreciare a acestorŭ obligaţiunĭ, faţă cu averea familiară făcută mobilă.

Décă şi întru câtŭ va fi voinţa şi posibilitatea de a se ajunge de faptŭ prin vincularea memorată, scopulŭ din urmă, rĕmâne sĕ vedemŭ.

Diversitatea regaliilorŭ înăuntrulŭ Transilvaniei însăşĭ, unde acestea suntŭ constituite cu totulŭ altfelŭ în aşa numitulŭ fundulŭ regiu, de cum suntŭ în comitatele vechĭ şi în Sĕcuime, eschide cu totulŭ întrebuinţarea şoblanelorŭ şi a mĕsurilorŭ uniformistice la rĕscumpărare, căcĭ altcum s'ar puté face nedreptăţile cele mai strigătóre la cerŭ.

Datoria pressei este decĭ a atrage atenţiunea la timpŭ asupra acestei împrejurărĭ, pentru ca persónele şi corporaţiunile interesate sĕ intervină însele la timpŭ pentru apĕrarea drepturilorŭ lorŭ, şi anume cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ statulŭ după aserţiunile remarcabile ale unei foi semi-oficiale nu póte lua asupră-şĭ rolulŭ unui „*bonus pater familias*" faţă cu averea singuraticilorŭ.

Indată ce se va aduce proiectulŭ guvernului despre rĕscumpărarea regaliilorŭ, ni-se ofere ocasiunea a ne forma o judecată mai exactă despre singuraticele mĕsurĭ proiectate şi a lua o posiţiune conformŭ acelora.

SCIRILE DILEI.

Nu de multŭ a rĕposatŭ în *Oraviţa montană* vrednicŭlŭ Românŭ **Gavrilă Mileticiu.** Elŭ a lăsatŭ din frumósa lui avere prin testamentŭ: *o fundaţiune de* 6000 fl. cu scopulŭ ca din venitulŭ acestui capitalŭ sĕ se ajutoreze vĕduvele române sĕrace din Oraviţa-montană. Afară de acésta a testatŭ sume mai micĭ pentru fundaţiunea bisericei şi a scólei gr. or. din Oraviţa-montană şi din Oraviţa română, şi pentru Reuniunea femeilorŭ române din Oraviţa — Ĕtă celŭ mai frumosŭ monumentŭ ce şi l'a redicatŭ însuşĭ rĕposatulŭ prin fapta sa generósă naţională. Dea Dumnedeu ca sĕ afle câtŭ mai mulţĭ imitatorĭ!

* * *

Diarulŭ „Budapester Korespondenz" scrie: „Legea cea nouă asupra impositului pe zacharŭ, cu deosebire însĕ legea asupra impositului pe spirtŭ, care întră în vigóre dela 1 Sept. a. c., înmulţesce aşa de tare agendele de controlŭ ale organelorŭ respective din ministeriul de finanţe, încâtŭ ministrulŭ-preşedinte are sĕ îngrijéscă de o urcare corespundĕtóre a numĕrului acestorŭ organe. Acéstă *înmulţire a numĕrului finanţilorŭ* va face totŭ deodată posibilă înmulţire a cercurilorŭ de pază finanţistă unde pare necesară o arondare, anume în aceea direcţiune, ca un astfelŭ de cerc sĕ nu stea pe ţinutulŭ a două comitate, după cum a fostŭ şi este în cele mai multe locurĭ până acum. Ministrulŭ a şi datŭ ordinaţiunile şi instrucţiunile relative şi numĕrulŭ comisarilorŭ de finanţĭ superiorĭ de 15 se va urca cu 3, numĕrulŭ comisarilorŭ de 146 se va urca cu 27.

* * *

Din *Tohanulŭ vechiu* nĭ-se comunică, că Vinerea trecută o *grindină* a causatŭ marĭ pagube în sĕmĕnăturile aflătóre pe teritoriulŭ acelei comune. Mai vêrtosŭ au suferitŭ grâulŭ şi sĕcara, carĭ erau aprópe cópte şi din carĭ a treia parte a fostŭ nimicită. Şi mai mare pagube nĭ-se spune, că a causatŭ grindina cu acea ocasiune pe teritoriulŭ *Branului*.

* * *

Cu privire la *afacerea gimnasiului din Beiuşŭ* diarele unguresci rĕspândescŭ nisce faime triste, carĭ décă s'ar adeveri arŭ fi o nouă dovadă, că presiunile şi terorisările celorŭ dela guvernŭ au ajunsŭ culmea lorŭ. Eată ce cetimŭ în „Koloszvar" dela 7 Augustŭ: „Cestiunea insultărei stindardului din Beiuşŭ, care produse sensaţiă în tóte părţile ţĕrei, — s'a aplanatŭ. Episcopulŭ Pavelŭ a suspendatŭ din oficiu pe 3 profesorĭ dela gimnasiulŭ superiorŭ din Beiuşŭ. Unulŭ din aceştĭ profesorĭ este aşa numitulŭ *Leşianu*, cu care era adusŭ în legătură individulŭ travestitŭ în haine femeescĭ; alŭ doilea este *Roşu*, care aprópe de 25 de anĭ funcţionéză ca profesorŭ, şi alŭ 3-lea este Ioanŭ *Ardelénŭ*, contra cărora asemenea s'au iscatŭ plângerĭ în temeiate pentru mai multe lucrurĭ parte vechĭ, parte mai nouĕ. In loculŭ acestorŭ profesorĭ episcopulŭ a pusŭ pe candidaţii de profesorĭ Fekete, Bulcŭ şi Fersiganŭ."

* * *

Erĭ a fostŭ condusŭ la mormêntŭ majorulŭ c. r. din regimentulŭ alŭ 2-lea garnisonatŭ în Braşovŭ *Fridericŭ Kleisser*, distinsŭ ca militarŭ harnicŭ şi ca omŭ amabilŭ şi inteligentŭ. Aflându-se în tabĕra dela Rĕsnovŭ, a fostŭ lovitŭ, când era sĕ se urce pe calŭ, de unŭ atacŭ de apoplexiă. — Redacţiunea fóii nóstre primi următorulŭ anunciu de mórte:

„Corpulŭ oficerescŭ alŭ regimentului de infanteriă Alexandru I alŭ Rusiei Nr. 2 anunţă cu adêncă durere mórtea repentină a onoratului lorŭ cameradŭ, a

d-lui majorŭ c. r. *Fridericŭ Kleisser*, posesorŭ alŭ medaliei de rĕsboiu, a semnului oficerescŭ de serviciu și a ordinului imp. otomanŭ Medjidie, care a reposatŭ în nóptea dela 6 spre 7 Augustŭ de asfixiă pulmunară. Inmormĕntarea se face în 8 Augustŭ la 5 óre d. a. dela spitalulŭ militarŭ de aici. Requiemulŭ se va ceti în biserica romano-cat. de aici în 12 Augustŭ.

* * *

Costulŭ drumului de fierŭ, pe timpul expositiei, *dela Bucurescĭ la Parisŭ* a fostŭ fixatŭ deja printr'o convenţiă la suma de *300 lei ducere și întórcere*, biletulŭ fiindŭ valabilŭ pe două lunĭ.

* * *

„Figaro“ din Parisŭ anunţă sub reservă, că cancelaria germană ar fi avisatŭ cabinetele din Roma și Viena, că *o înţelegere s'a încheiatŭ între Rusia și Germania*.

* * *

Diaconulŭ Dr. Kind ţinù în 18 Iulie a. c. în grupa academică a Schulvereinului germanŭ din Jena o prelegere despre „Amintirĭ de călĕtoriă în Transilvania.“

* * *

Cetimŭ în „Epoca“ din Bucurescĭ: „Corpulŭ tecnicŭ alŭ geniului dinpreună cu marele statŭ-maiorŭ lucréză actualmente cu mare activitate la lucrările pentru întărirea cu cupole a unorŭ trecĕtorĭ de pe fruntariele nóstre. In unele puncte chiar s'a începutŭ cărarea de materialŭ“.

Dela adunarea din Abrudŭ.

Abrudŭ, 7 Augustŭ 1888.

On. D-le Redactorŭ! In nr. trecutŭ alŭ „Gazetei“ v'am promisŭ, că voiu reveni asupra lucrurilorŭ întêmplate aici cu prilegiulŭ adunării gen. a Associaţiunei transilvane pentru lit. r. și cult. pop. rom. și încă asupra concertului datŭ de fraţii Mureșenĭ, cu ajutorulŭ dómnelorŭ și domnilorŭ de-aici și jurŭ.

Pe la 8 óre séra localitatea unde avea sĕ se ţină concertulŭ era așa îndesuită, încâtŭ nu puteai străbate. O mulţime numĕrósă de strĕinĭ am vĕdutŭ aici, carĭ cu multă curiositate și neastêmpĕrŭ așteptau începerea concertului. A începutŭ corulŭ plugarilorŭ din Câmpenĭ cu piesa „Din depărtare,“ care a fostŭ bisată. Corulŭ acesta laudă, conducĕtorilorŭ sĕi, este binișorŭ arangiatŭ. După frenetice aplause a pășitŭ în faţa publicului cu puternica-i voce de baritonŭ dlŭ Traianŭ Mureșianu în „Aria și Cabaletta“ din opera „Ernani“, și în „Mugurŭ mugurelŭ“ (solo baritonŭ). D-sa nĭ-a pusŭ în plăcuta posiţiune de-a-i apreţia după meritŭ talentulŭ musicalŭ, vócea-i simpatică, mlădiósă și pĕtrundĕtóre, și mai presusŭ de tóte espresiunea corectă și interpretarea acurată a piesei, precum am pututŭ constata și mai bine în duettulŭ „L'adio“ cântatŭ cu dómna Zoe Cirlea.

Dómna Cîrlea are voce dulce, mișcătóre și simpatică. Mai multŭ însĕ ca în tóte acestea a debutatŭ dl. Traianŭ Mureșianu în piesa „Intórcerea în ţéră“. Aici șĭ-a desvoltatŭ vocea în tótă plenitudinea.

Cu multŭ succesŭ au fostŭ esecutate piesele: „Dorule o dorule“ și „Trecuivalea“, curatŭ românescĭ.

Punctulŭ 9 din programŭ *a)* „Fantasie de concertŭ“ *b)* „Capriciu“ a fost esecutatŭ de d-lŭ I. Mureșianu. Așa cum au fostŭ predate aceste două composiţii originale ale d-lui Mureșianu au produs în publicŭ o satisfacţiă și duioșiă generală. „Capriciulŭ“ în deosebĭ, analisatŭ după tóte regulele armoniei și artei, este unŭ mărgăritarŭ scumpŭ în literatura nóstră musicală, și pe cum l'a simţitŭ autorulŭ lui, l'a și interpretatŭ și predatŭ. Publiculŭ, care mare parte n'a avutŭ norocirea sĕ audă piese românesci, a rĕmasŭ însufleţitŭ și estasiatŭ de acéstă preţiósă lucrare. Dovadă cumcă d-lŭ I. Mureșianu a încătușatŭ și fermecatŭ inimile ascultătorilorŭ, fiă tinerĭ, fiă bĕtrânĭ, este și împrejurarea, că totdéuna a fostŭ rugatŭ sĕ repeteze piesele; ér veteranulŭ nostru publicistŭ G. Bariţŭ i-a disŭ: „Vei rĕmâné în inimile și minţile tuturora de pe aici și depărtare totdéuna.“

Felicitămŭ pe d-lŭ I. Mureșianu de acestŭ succesŭ neașteptatŭ, șĭ-lŭ felicitămŭ cu atâtŭ mai mai vîrtosŭ, că a sciutŭ în câteva dile sĕ improviseze un corŭ de dame și domnĭ, ce a cântatŭ nespus de bine. Dovadă că are dibăciă, putere și spiritŭ!

La órele jum. la 11 finindu-se concertulŭ, cu toţii s'au depărtatŭ pe deplin mulţumiţĭ cu acéstă serată musicală.

Nu e sală de jocŭ în Abrudŭ pentru un numĕr așa mare de public cum a fostŭ la balulŭ Associaţiunei, aicĭ ţinutŭ în 6 Aug. La 9 óre séra, la „Româncuţa“ se 'nvîrtea o mare mulţime de óspeţĭ în „Hora,“ frumosulŭ jocŭ românescŭ cu care s'a începutŭ balulŭ. Și era cu multŭ focŭ și inimă jucată hora acésta, cu multŭ focŭ și inimă pentru că costumulŭ naţionalŭ românescŭ era fórte bine representatŭ. Abrudenii se potŭ mândri cu balulŭ acesta și se pot mândri pentru că era purŭ românescŭ, decumva câteva dintre cătrinţe n'ar fi săritŭ și într'unŭ „csárdás“ scurtŭ și fără lécŭ de sêmţŭ jucatŭ.

La balulŭ acesta a luatŭ parte elita societăţii românescĭ de aici din giurŭ și din depărtare. Am vĕdutŭ aicĭ costumurĭ și toalete fórte frumóse, daună însĕ că, pré mică fiindŭ sala de jocŭ, n'au pututŭ fi așa arătătóre.

Petrecerea a ţinutŭ până la 3 óre diminéţa, când aprópe întregŭ publiculŭ s'a depărtatŭ pentru-ca odihnindu-se puţinŭ sĕ pótă face escursiune la „Detunata“. Timpulŭ însĕ se arată nefavorabilŭ, ceriulŭ dela 4 óre diminéţa versă plóiă mereu.

Despre aceste escursiunĭ, décă se vorŭ puté face, voiu raporta într'o corespondenţă proximă. Er în legătură cu cele dise în numĕrulŭ trecutŭ, voiu face o ochire generală peste întregŭ decursulŭ adunărei generale, și peste cele pertractate în prima și a doua ședinţă.

— **Horiţă.** —

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Făgărașŭ, 26 Iulie st. v. 1888.

Onorate D-le Redactorŭ! Póte că onoratulŭ publicŭ cetitorŭ alŭ preţuitului diarŭ ce-lŭ redigeaţi va fi curiosŭ sĕ afle ce s'a mai întêmplatŭ dela scandalulŭ comisŭ de fisolgăbirĕulŭ substitutŭ alŭ cercului Șercaii Pánczél Zsigmond, publicatŭ deja în Nr. 150 alŭ „Gazetei Transilvaniei“. Tótă suflarea din comitatulŭ Făgărașului, care a auditŭ și cetitŭ despre cele întêmplate, avea curiositatea sĕ afle ce judecată se va aduce faimosului fisolgăbirĕu de cătră cei ce conducŭ destinele comitatului. Unii credeau, că ilŭ vorŭ suspinde, — alţii că ilŭ vorŭ ridica din postulŭ de fisolgăbirĕu și ilŭ vorŭ pune érăși în postulŭ sĕu de vice-notarŭ alŭ II-lea, ér alţii credeau că se va cocoloși tótă afacerea. Și unii și alţii s'au înșelatŭ amarŭ în combinaţiunile lorŭ. Lucrulŭ s'a întêmplatŭ cu totului totŭ contrarŭ spre mirarea tuturorŭ. Étă cum:

In 19 Iulie a. c. D-lŭ Vice-comite, la ordinulŭ mai înaltŭ, a eșitŭ la faţa locului, pentru ca sĕ scontreze cassa — fiindcă se vorbea, că ar lipsi banĭ oficioșĭ. In diua hotărîtă scontrândŭ d-lŭ vice-comite cassa Wertheimiană introdusă în comitate anume pentru siguranţa banilorŭ oficioșĭ, în locŭ de a-o afla în regulă, conformŭ conspectelorŭ despre banii intraţi, află o sumuliţă mare și lată de 11 florinĭ; — pe când după cele trei conspecte I, II și III, carĭ se află alăturate la protocolulŭ luatŭ de d-lŭ vice-comite, ar fi trebuitŭ sĕ fiă cu 371 fl. și 12 cr. mai multŭ, de unde urméză, că acéstă sumă nu neînsemnată apare ca și când ar fi defraudată. D-lŭ vice-comite surprinsŭ întrébă pe faimosulŭ fisolgăbirĕu substitutŭ, că unde suntŭ banii; numitulŭ fisolgabirĕu perplexŭ și zăpăcitŭ nu scia cum sĕ se 'scuse în grabă, ii veni însĕ nefericita ideiă și rĕspunse: Deórece cassa Wertheimiană este prea mică și siguranţa banilorŭ este în pericolŭ, am aflatŭ cu cale a depune banii spre mai mare siguranţă în Făgărașŭ. Intru câtŭ suntŭ convinsŭ, acei banĭ nu s'au depusŭ la nicĭ una din cele trei băncĭ care esistă în Făgărașŭ, ci o parte din ei s'ar fi depusŭ la „Homonai“ — ce felŭ de institutŭ nu sciu — ér cealaltă parte o ar fi băgat'o în nisce cărţĭ de lectură nelegate în carĭ se studiéză sĕrăcia. Firesce acéstă fasiune a fostŭ pentru d-lŭ vice-comite puţinŭ dătătóre de mĕsură, fiindcă așa ceva nicĭ nu era de credutŭ, lucru principalŭ însĕ a fostŭ că banii lipseau.

Astfeliu d-lŭ vice-comite în sensulŭ legii a provocatŭ pe faimosulŭ fisolgăbirĕu Pánczél Zsigmond, care abia două lunĭ a domnitŭ în Șercaia, ca în terminŭ de 24 óre sĕ scótă banii de unde i-a depusŭ și sĕ-i pună la locŭ. Iute și degrabă a alergatŭ sĕrmanulŭ fisolgăbirĕu la Făgărașŭ, — dér banii ca în palmă. Abia a cincea di a pututŭ d-lŭ vice-comite sĕ încaseze suma de 355 fl. dela parochulŭ reformatŭ în Făgărașŭ, tata sĕrmanului fisolgăbirĕu. Cu iuţéla fulgerului se lăţise faima, că patria e mântuită, că banii suntŭ plătiţĭ. Curiositatea crescea din di în di, că ce se va întêmpla mai departe. După o cugetare seriósă de 2 dile se nasce unŭ monstru. D-lŭ vice-comite împlinindu-șĭ datoria sa în urma ordinului mai înaltŭ, a făcutŭ despre cele aflate din cercetare următórele raporturĭ:

I.

Nr. 6317 alp. 1888.

Ilustrissime d-le comite supremŭ!

Referitorŭ la prea stimata provocare a Ilustrităţii Tale cu data 17 Iulie a. c. Nr. 310, am onóre cu totŭ respectulŭ a vĕ presenta protocolulŭ de investigaţiune luatŭ erĭ în causa arătărei tăcute contra fisolgăbirĕului substitutŭ din Șercaia Pánczél Zsigmond, despre manipularea incorectă a banilorŭ, dimpreună cu conspectulŭ I, II și III, cu acelŭ adausŭ, că pe respectivulŭ l'am îndrumatŭ aspru ca în terminŭ de 24 de óre sĕ aștérnă acele sume de banĭ carĭ se arată în conspecte.

Făgărașŭ, 20 Iulie 1888.

Grămoiu m. p.

II.

Nr. 6622 alp. 1888.

Ilustrissime d-le comite supremŭ!

Referitorŭ la stimatul ordinŭ alŭ Ilustrităţii Tale de datulŭ 21 Iulie a. c. Nr. 318, am onóre cu profundŭ respectŭ a raporta, că astădĭ am cercetatŭ din nou cu deamĕruntulŭ oficiulŭ pretorialŭ din Șercaia, éră protocolulŭ luatŭ despre resultatulŭ cercetării am onóre a-lŭ așterne Ilustrităţii Tale cu acea observare, că la susŭ numitulŭ oficiu în tóte direcţiunile nu am aflatŭ ordinea prescrisă, ci din contră s'a arătatŭ multă neregularitate.

Făgărașŭ, 30 Iulie 1887.

Grămoiu Daniel m. p.
vice-comite.

(Va urma.)

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Cântece poporale.

Culese de **Dionisiu Iuga.**

Fóia verde de susaiu
De-ar veni luna lui Maiu
Sĕ rĕsară pribonicu
Că m'a lăsatŭ ibovnicu,
Nu m'a lăsatŭ de urîtă
Ci m'a lasatŭ de pîrîtă,
M'au pîrîtŭ dușmanele
Că nu'sŭ mândre hainele.

*

Dragostile 'sŭ ale lumii
Dér le pórtă numai unii,
Carĭ'sŭ frumoșĭ ca păunii.

*

Dis'a maica cătră mine
Insóră-te, mĕi copile;
Nevestele dicŭ așa:
Băete, nu te'nsura,
Că ești tinerŭ, te-i strica.

*

Audit'am și sciu bine
Că te lașĭ mândr'o de mine,
Lasă-te cu Dumnedeu,
Că mie nu-mĭ pare rĕu,
Căcĭ ca tine găsescŭ eu.
Numai podulŭ de oiu trece
Și ca tine găsescŭ dece.
Nice puntea n'am trecutŭ
Și ca tine am găsitŭ
Mai de neamŭ și mai de viţă
Nu ca tine-o rĕmășiţă.

*

Harnică-i mândruţa mea
Harnică-i, dracu s'o ia.
Ea 'ntr'o lună tórce-o lână
Și mâncă-unŭ sacŭ de făină
Și dece punţĭ de slănină.
Lunĭ caeru ilŭ făcea
Marţĭ în furcă ilŭ punea
Mercurĭ fusulŭ și 'lŭ prindea
Er Joile le cinstea,
Vinerile suntŭ legate
„N'oiu tórce sĕ-mĭ facŭ pĕcate!“
Sâmbăta când se scula
Ea la furcă alerga
Până 'n mână o lua
Eată popa că 'mĭ toca;
Ea la popa șĭ-alerga:
„Părinte sfinţia ta
Mai mută Dumineca
C'am unŭ caerŭ de-a găta
Ș'unŭ bărbatŭ de-a peptena
Bată-lŭ Maica-precesta!“

*

Mărita-m'așŭ mărita
Pita n'o sciu frămênta,
Ear de pită n'ar fi baiu
Dér nu sciu face mălaiu,
Nicĭ de mălaiu n'ar fi hibă
De-așŭ sci face mămăligă.

*

Mĕi bădiţŭ, bădiţŭ Dumitre
Dorulŭ meu ajungă-mi-te
Séra desculţându-mi-te
Sĕ nu te poţĭ desculţa
Pân' de trei orĭ vei ofta
Și sĕ nu te poţĭ descinge
Până nu-i începe a plânge.

*

Nu te uita leleo hĕi
La ciórecii mei că 'sŭ rĕi
C'a junitŭ tata cu ei
Șĭ-a junitŭ și frate-meu
Șĭ-acuma junescŭ și eu.

*

De dorulŭ Ionului
Purtaiu lemnulŭ Domnului
Șĭ'lŭ purtamŭ
Până 'lŭ uscamŭ,
Și 'lŭ puneamŭ la revenélă.
Dór se'ntórnă Ionŭ éră.

*

Nevasta care-i iubiată
Se scólă de diminéţă
Și iese pe priscŭ afară,
Și 'șĭ chiamă găinile,
S'audă vecinile:
Piri-piri pirióră
Mami dragă răţișóră;
De-ţĭ veni,
De nu-ţĭ veni,
Datoria mĭ-am făcutŭ
Ibovnicumĭ-am vĕdutŭ.

*

Ce folosŭ mândro de tine:
Te gată maică-ta bine,
Mergĭ la jocŭ nu te ia nime:
Vii acasă supĕrată
Te pui ca sĕ ședĭ pe vatră,
De ciudă și de amarŭ
Ţĭ-ai svêrlitŭ cătrinţa'n jarŭ
Ear șurţu și cismele
Unde zace cânele,
Năframa cu ciucurii
Pe sub cloca cu puii
Peptariu ce'lŭ mătăsatŭ
Pe sub patŭ l'ai aruncatŭ.

*

Mândre ochișorii tĕi
Mĭ-au mâncatŭ bănuţii mei,
Pentru ochișorii tĕi
Lăsai pe părinţii mei,
Pentru a tale sprâncenele,
Lăsai surorile mele.

Literatură.

Aritmetica,

de

D-nulŭ V. Gr. Borgovanu.

Analisezŭ acéstă aritmetică, pentru că planulŭ, după care e întocmită, şi desvoltarea materiei, ce ţintesce la aceeaşi ideiă, presintă o minunată gradaţiă pedagogică, — lucru ce nu se vede la noi nu numai în spiritulŭ programei, dér nicĭ în cărţile menite a o desvolta. Cursulŭ întregŭ e împărţitŭ în trei cărţĭ: fiă-care pentru doi anĭ de scólă. Cum se vede, e menitŭ pentru scólele primare cu şése clase.

Intêia carte de aritmetică pentru anulŭ I-iu şi alŭ II-lea e împărţită în două „trepte" (părţĭ.)

Partea I, pentru anulŭ ântêiu, tratéză despre numerele dela 1—20, cum urméză:

1. Figure numeralĭ şi cifre, capitululŭ menitŭ pentru formarea ideilorŭ abstracte ale cantităţei relative dela 1—10 cu ajutorulŭ obiectelorŭ vĕdute, şi notarea lorŭ (cifrele). Aicĭ d. autorŭ se servesce de puncte marĭ.

Aceste cunoscinţĭ fiindŭ urmarea, orĭ mai bine ḑisŭ complectarea celorŭ dobêndite deja cu prilegiulŭ determinărei obiectelorŭ şi a fiinţelorŭ după numĕrŭ, tótă greutatea se reduce acum la conceptiunea numerelorŭ cu esemple — puncte — mai aprópe de ideia abstractă şi cifrarea lorŭ. Ba décă înainte de puncte amŭ întrebuinţatŭ beţişóre, pietricele, grăunţe, aprópe totulŭ se reduce la acéstă din urmă lucrare — cifrarea.

Primele lecţii de aritmetică cu obiecte vĕdute au o mare importanţă, căcĭ punŭ în jocŭ facultatea de a se deosebi şi a asĕmĕna cantitativŭ, fără de care concepţiunea de numĕrŭ nu e cu putinţă.

In adevĕrŭ, concepţiunea unui numĕrŭ nu e desĕvîrşită de câtŭ când conţine ideile de adăugire şi micşorare, şi de formarea lui din altulŭ cu ajutorulŭ acestorŭ lucrărĭ; cu alte cuvinte, când copilulŭ e în stare sĕ distingă diferenţa ce există între acelŭ numĕrŭ şi altele, — lucru uşorŭ cu obiecte vĕdute, pe carĭ le putemŭ înşira ast-felŭ, în câtŭ diferinţa sĕ sară şi în ochii celui cu mai puţină băgare de sémă.

Din acestŭ din urmă punctŭ de vedere prvitŭ capitolulŭ I, cum sunt grupate punctele, nu arată vĕditŭ diferinţa; dér, cum amŭ mai ḑisŭ, ni-se póte respunde, că acestŭ capitolŭ e menitŭ numai pentru cifrarea numerelorŭ până la 10. Totuşĭ o observaţiune: cifrarea numerelorŭ de o-dată până la 10, înainte de concepţiunea completă a tuturorŭ acestorŭ numere, dobândită treptatŭ numai prin descompunerea lorŭ, nu ni-se pare tocmai metodică; socotŭ că mai bine ar fi sĕ se învĕţe cifrarea în mĕsura cu care se face descompunerea numerelorŭ în capitululŭ următorŭ.

II. *Descompunerea numerelorŭ dela 1—10.* Acestŭ capitolŭ e menitŭ pentru concepţiunea completă a acestorŭ numere. Pentru uşurinţa descompunerei d. autorŭ întrebuinţéză pe lângă *puncte negre* şi de cele *roşii.* Grupările suntŭ ingeniόse; căcĭ pentru acelaşŭ numĕrŭ punctele fiindŭ grupate în diferite chipurĭ, copilulŭ prin compararea lorŭ vede în diferinţă identitatea.

Descompunerea se face treptatŭ şi constă din adunare, scădere, înmulţire şi împărţire cu tóte numerele carĭ dau de resultatŭ în aceste operaţiunĭ numĕrulŭ la care s'a ajunsŭ cu descompunerea; împărţirele însĕ isŭ numai de cele fără restŭ.

Exerciţiile nu se mărginescŭ numai la aflarea *sumei, restului, productului* orĭ *câtului,* ci se întindŭ şi la aflarea unuia din termenii operaţiunilorŭ cu ajutorulŭ acestorŭ resultate şi a celor-lalţĭ termenĭ cunoscuţĭ.

Capitolulŭ alŭ III, pe lângă repetiţiunea celorŭ de până acuma, face cu ajutorulŭ liniilorŭ şi o ideă de *jumĕtate* şi *cuartŭ.*

Până aicĭ numai cu obiecte vĕdute, încolo, pentru numerele dela 10—20, pe lângă descompunerea ca mai înainte cu deosebire în ḑecĭ şi unităţĭ cu ajutorulŭ tablei punctuare, pentru fiăcare din aceste numere suntŭ mai multe probleme din viéţa practică, apoi şi cu numere abstracte. Treptatŭ cu deslegarea problemelorŭ din viéţa practică, aplicândŭ principiulŭ concentraţiunei în învĕţămêntŭ face cunoscute lucrurĭ, carĭ nu-şĭ potŭ găsi mai bunŭ locŭ decâtŭ în aritmetică, de pildă mĕsurĭ de timpŭ, preţŭ, lungime etc., carĭ nu numai că facŭ cu putinţă deslegarea problemelorŭ, prin carĭ se urmăresce la începutŭ nu atâta învĕţarea calculului pe câtŭ exercitarea judecăţii, dér îi şi folosescŭ copilului în viéţa de afară din scólă. Acéstă secţiune se sfîrşesce cu unŭ capitolŭ privitorŭ la repetiţiunea celorŭ de până aici, unde pe lângă că se desvóltă înmulţirea din adunare şi împărţirea din scădere. se pomenesce şi de treime şi cincime din lucrurĭ, de carĭ ḑilnicŭ se face usŭ.

Atâta pentru anulŭ întâiu.

Partea a II-a, pentru anulŭ alŭ II-lea de scólă, cuprinde operaţiunile fundamentale cu grupe singuratice de numerĭ în mĕsura şi ordinea următóre:

Numeraţiunea vorbită şi scrisă, în susŭ şi în josŭ (prin adăugire şi scădere) cu obiecte vĕdute (puncte), până la 100, în loculŭ dintâiu dela 1—30, apoi dela 1—40—50—60—70—80—90—100, cele patru operaţiunĭ cu exemple din viéţa practică, odată — în mĕsura în care se înaintéză cu numeraţiunea, aplicându-se treptatŭ — treptatŭ cu acestŭ prilegiu principiulŭ concentraţiunei, adunarea, scăderea şi înmulţirea cu numere însoţite şi de doimĭ, treimĭ, pătrimĭ, cincimĭ, şesimĭ şi ḑecimĭ din diferite unităţĭ de mĕsură, dér astfelŭ întrebuinţate aceste fracţiunĭ, încâtŭ calcululŭ se póte face uşorŭ (celŭ mintalŭ cu aceste fracţiunĭ).

Tótă partea e împărţită în 13 deprinderĭ, şi numai dela a 9-a deprindere (cap. III repetiţiune) d. autorŭ definesce operaţiunile, dér aşa de pe scurtŭ, încâtŭ se póte ḑice că numai le numesce, tocmai câte trebue după cerinţele metodice.

Atâta cuprinde întâia carte.

(Va urma).

Cursŭ musicalŭ.

La despărţĕmêntulŭ de musică alŭ Academiei reg. ung. de musică teatrală se vorŭ înfiinţa cu începutulŭ anului scol. 1888/89 a. c. în ḑilele prime ale lunei Septemvre clase pregătitóre la specialităţile principale pentru piano, violină şi cello. Acestea stau sub conducerea D-lorŭ profesorĭ Stefanŭ Thoman (piano), Eldering Braun (violină) şi Eduard Rosé (cello) şi anume la instrucţiunea în Pianŭ se cere unŭ cursŭ de 2 anĭ, ér în violoncello cu câte 3 anĭ.

Elevii claselorŭ pregătitóre primescŭ instrucţiunĭ şi în elementele teoriei musicale.

Condiţiunile de primire suntŭ următórele: a) In clasele pregătitóre de piano: cunoscinţa şi dominarea scalelorŭ din Dur & Moll, mai departe atâta pregătire, câtă póte sĕ se presupună după esecutarea lui Köhler (opŭ 242) Bichlo (opŭ 66), Duvenoy (opŭ 120) şi a greutăţilorŭ adveniente în cele 50 de studii ale lui Bertini.

b) In scólele pregătitóre pentru violină şi cello se primescŭ toţĭ aceia, carĭ s'au ocupatŭ încâtva cu aceste instrumente.

Elevii, carĭ sĕ insinuă spre primire au sĕ plătéscă odată pentru totdeuna o taxă de primire de fl. 5., o taxă de înscriere anuală de 1 fl. şi didactru anu lŭ de fl. 50. Acesta din urmă are a se plăti în 2 rate egale şi adecă în ḑiua primirii şi ér în 1 Februarie.

Orele de instrucţiă se vorŭ statori luându-se în considerare orele de învĕţămêntŭ dela scólele medii.

Informaţiunĭ mai deaprópe dă direcţiunea Academiei de musică şi teatru (Budapesta, strada Andrássy Nr. 67).

Deficitulŭ recóltelorŭ în Europa.

„Journal d'agriculture pratique" publică sub reservă următórele cu privire la situaţiunea producţiunei din anulŭ acesta:

„Francia nu va fi singură, care în anulŭ acesta va recurge pe o scară întinsă la importaţiune.

Décă trebue sĕ credemŭ ḑiarului „Mercuriale des Hales et marchés", Belgia, Olanda, Germania, Elveţia şi Italia vorŭ avé de asemenea deficite de acoperitŭ, fără a socoti pe Englitera, care îşĭ aduce de obiceiu din afară o mare parte din subsistenţa sa.

Trebuinţele presupuse ale acestorŭ diferite ţĕrĭ se vorŭ ridica la unŭ totalŭ de 100 milióne hectolitri; cifră, care represintă abia excedentele disponibile ale Americei, Indiilorŭ, Australiei, Rusiei, Ungariei, Turciei şi regiunilorŭ Dunărene.

In aceste condiţiunĭ ridicarea preţurilorŭ pe tóte pieţile va fi inevitabilă."

Asupra acestora atragemŭ atenţiunea agricultorilorŭ românĭ şi mai alesŭ a acelora, carĭ stau în fruntea poporului nostru, căcĭ e de prevĕḑutŭ, că sub astfeliu de împrejurărĭ dróia speculanţilorŭ de totŭ feliulŭ, dér mai alesŭ Evreii, vorŭ nisui sĕ cumpere bucatele dela poporŭ cu preţurĭ de nimica pentru a le vinde apoi scumpŭ.

Mulţămită publică. Apelŭ.

Şomcuta-mare, 2 Aug. 1888.

Pentru biblioteca poporală dela scóla confes. română de aicĭ am primitŭ dela On. D-nŭ Ioane *Gheţie,* prof. gimnas., următórele opurĭ: 1) „Insemnătatea sciinţelorŭ naturale," disertaţiune de Dr. A. P. Alexi. 2) „Unŭ cuvêntŭ," de Menenius Agrippa. 3) „Viéţa lui Vladŭ Ţepeşŭ" şi „Mircea Vodă celŭ bĕtrânŭ", de Dem. Bolintineanŭ. 4) „Economia câmpului," de George Popŭ de Basescĭ. 5) „Biografia S. Ioanŭ Chrisostomŭ," de G. Paşca. 6) „Viéţa după mórte," de Ioanŭ P. Papiu. 7) „Invĕţătorulŭ şi poporulŭ" de At. Marianŭ Marienescu. 8) „Compendiu de istoria naturală"' de Simeonŭ Mihali. 9) Prima adunare poporală ţinută în Cernăuţĭ în Iuniu 1870. 10) „Preparaţiunea trupurilorŭ morţilorŭ pentru înmormêntare," de Iustinŭ Popfiu. 11) „De ratione depingendi rite quaslibet vocies articulatas," auctore Mariano Sunii. 12) „Havi füzetek," de Dvorzsák János, fasc. 1—4 pe anulŭ 1883. 13) „Miért szeretem én a katolikus Egyházat." 14) „Figyelő," irodalom történeti közlöny, de Abafi Lajos, IX şi X Köt. 2 és 5 füzet. 15) „Das leben aus dem Glauben."

Esprimândŭ mulţămita nóstră onoratului d-nŭ donatorŭ, rogŭ deodată şi pe alţii din inteliginţa nóstră română sĕ se întindă mâna de ajutorŭ, asigurândŭ pe orĭ cine, că numai prin înfiinţarea de bibliotecĭ poporale, baremĭ în unele centre, putemŭ spera lăţirea şi uşurarea modului de cetire între poporulŭ nostru, ceea ce e indispensabilŭ pentru noi. Ofertele suntŭ a se adresa subscrisului în Şomcuta-mare (Nagy Somkut)

Eliă Popŭ.
învĕţ. şi bibliot.

Concertŭ.

Aflămŭ că distinsa cântăréţă d-na *Irena de Vladaia* va mai da unŭ concertŭ Sâmbăta viitóre în sala otelului Nr. 1. Atragemŭ atenţiunea iubitorilorŭ de musică!

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Budapesta, 9 Augustŭ. Bilanţulŭ pe cuartalulŭ alŭ doilea alŭ contabilităţii statului este cu 23 1/4 milióne mai favorabilŭ faţă de celŭ din anulŭ trecutŭ.

Berlinŭ, 9 Augustŭ. „Nationalzeitung" află, că în urma întrevederii împĕraţilorŭ se asigură ca absolutŭ eschisă orĭ ce intervenire cu armele din partea Rusiei în Bulgaria.

Parisŭ, 9 Augustŭ. La înmormêntarea lui Endes, tumultele iscate întrecură orĭ ce temerĭ. Lucrulŭ ajunse la vĕrsare de sânge. Se întâmplară două ciocnirĭ între lucrătorĭ şi poliţiă, ajutată de miliţiă. *Inlăuntrulŭ cimitirului permise poliţia sĕ se desfăşure stégulŭ roşu.* Au fostŭ 50 rănitĭ şi 25 arestaţĭ.

Petersburgŭ, 9 Augustŭ. „Journalŭ de St. Petersburg" constată în consonanţă cu foile din Berlinŭ cu privire la însemnătatea politică a călĕtoriei împĕraţilorŭ, că întrevederea împĕraţilorŭ are unŭ resultatŭ cu totulŭ pacînicŭ.

DIVERSE.

Testamentulŭ unui Filandesŭ. Suntŭ fórte mulţĭ ómenĭ în lume, cărora draculŭ li-a luatŭ averea şi i-a făcutŭ calicĭ, dér ca cineva de-bunăvoiă şi intenţionatŭ sĕ-şĭ dăruiéscă averea sa dracului, — acésta până acuma nu s'a mai pomenitŭ. Póte chiar celŭ d'întâiu, care a făcut'o acésta a fostŭ unŭ ţĕranŭ bogatŭ din Finlanda, care murise în una din sĕptĕmânile trecute. Când eredii desfăcură testamentulŭ lăsatŭ în urma lui, spre marea lorŭ surprindere vĕḑură, că tótă averea este testată dracului. De sine se'nţelege, rudeniile reposatului n'au fostŭ mulţămite cu acestŭ testamentŭ şi au protestatŭ. — Casulŭ acesta le causéză acum multă batere de capŭ juristilorŭ finlandesĭ.

Unŭ primarŭ alŭ Sarmisegetusei. In şedinţa dela 1 Augustŭ a societăţii istorice şi de antichităţĭ din comitatulŭ Hunedórei, conferenţiarulŭ Kiraly Pal a vorbitŭ despre „primarulŭ de odinióră alŭ Sarmisegetusei, Pius Aelius Theimes." Abia s'a aflatŭ în marele imperiu romanŭ unŭ individŭ privatŭ, în urma căruia şi despre care sĕ ne fi rĕmasŭ atâtea petrii cu inscripţiunĭ, câte au rĕmasŭ despre primarulŭ din vorbă. Elŭ a ridicatŭ acelŭ altarŭ în onórea ḑeului patriei, a căruia tablă cu inscripţiune forméză astăḑĭ o podóbă deosebită în museulŭ unguréscŭ. Cu privire la originea lui Pius Aelius Theimes, conferenţiarulŭ susţine mai departe, că deşi prenumele lui suntŭ romane, elŭ însĕ n'a fostŭ Romanŭ, ci numele Theimes arată, că ar fi fostŭ semitŭ, a fostŭ de origine din Palmira séu din Arabia, ceea ce o arată nu numai numele lui, ci şi numele ḑeilorŭ patriei. Probabilŭ că parte ca neguţătorŭ, parte ca întreprinḑĕtorŭ s'a strĕplântatŭ în imperiulŭ romanŭ, unde a dobênditŭ dreptulŭ de cetăţénŭ. — A rĕmasŭ însĕ credinciosŭ strĕbunilorŭ şi ḑeilor sĕi, cărora li-a ridicat templu. Ajungêndŭ la bogăţiă şi totdeodată la vaḑă mare, a fostŭ de mai multeorĭ alesŭ primarŭ alŭ Sarmisegetusei, ceea ce nu era unŭ oficiu aşa de bagatelŭ, căci din când în când chiar şi unii împĕraţĭ romanĭ au purtatŭ funcţiunea de primarŭ. Nevasta lui Pius Aelius, după cum se pare din nume, asemenea a fostŭ din Orientŭ; fiiulŭ sĕu s'a numitŭ Aelius, fiicele însĕ au avutŭ nume orientale. Acestŭ bravŭ bărbatŭ, care şi pentru sĕracĭ a fostŭ unŭ mare binefăcĕtorŭ, a reposatŭ cam la anulŭ 193 după Christosŭ în etate de 38 anĭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 7 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118
Discontulŭ	6 1/2—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.45
Renta de hârtiă 5%	91.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.
Bonurĭ rurale ungare	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	125.—
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82.65
Renta de aurŭ austriacă	111.30
Losurĭ din 1860	138.60
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	866.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	308.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr . .	315.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.78
Mărcĭ 100 împ. germane	60.32 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	123.55

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nru 8375—1888.

PUBLICAȚIUNE.

Pe temeiulŭ înaltei decisiunĭ și aprobărĭ a ministeriului de interne din 11 Iulie a. c. Nru 43106 se va vinde pe cale de ofertu, mai multŭ oferentului, pe lângă ulteriora aprobare din partea representanței comunale, móra orășenéscă de măcinatŭ din ulița de laturĭ în presentulŭ ei stadiu dimpreună cu dreptulŭ folosirei de apă precum și pămêntulŭ aflătorŭ lângă acéstă móră în o suprafață de 292 metri □.

Pertractarea de oferte se va ținea în *23 Augustŭ a. c. după prândŭ la 3 óre* în biroulŭ oficiolatului orășenescŭ economicŭ, unde se potŭ vedea în decursulŭ órelorŭ oficióse și condițiunile de vêndare.

La acéstă pertractare au locŭ două modalitățĭ de oferare și anume o oferare pentru realitatea de păn'acum a mórei dimpreună cu dreptulŭ folosirei apei și altă oferare pentru aceste amintite dimpreună cu pămêntulŭ publicŭ în estindere de 292 metri □.

Ofertele, provĕdute cu unŭ timbru de 50 cr. și cu unŭ vadiu de 10% din suma oferată, au ca sĕ mai conțină dechiarațiunea, că oferentului 'i suntŭ cunoscute condițiunile de oferte și vêndare și că se supune lorŭ. Aceste oferte au ca sĕ se aștérnă până la 12 ore înainte de prândŭ a susnumitei dile economului orășenescŭ E. Hintz.

Brașovŭ, 4 Augustŭ 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

19 M 2—1

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

„Administrațiunea Gaz. Trans."

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.